

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В28 «Географія Карпато-Подільського регіону»

Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 14 від “29” червня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Географія Карпато-Подільського регіону
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Викладач (-і)	доцент Атаманюк Ярослава Дмитрівна
Контактний телефон викладача	+380503732162
E-mail викладача	yaroslava.atamaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<i>Дисципліна «Географія Карпато-Подільського регіону»</i> потрібна для того, щоб сформувати у студентів систематизовані знання, уміння і навички з географії Карпато-Подільського регіону. Виробити вміння та навички регіональних досліджень певних явищ, дати практику у виконанні регіональних оцінок, залучити до самостійної та творчої роботи з дослідження географічних регіональних особливостей.	
3. Мета та цілі курсу	
<i>Метою викладання дисципліни «Географія Карпато-Подільського регіону»</i> є: ознайомити з основними поняттями і термінами; сформувати систему знань про Карпато-Подільський регіон; ознайомити з особливостями природи, природними умови та ресурсами, особливостями формування території Карпатського регіону; ознайомити з динамікою чисельності населення, статеві-віковим та етнічним складом населення, трудовими ресурсами; охарактеризувати розвиток та функціонування промислового комплексу Карпато-Подільського регіону; ознайомити з особливостями функціонування невиробничої сфери та формуванням зовнішньо-економічних зв'язків Карпато-Подільського регіону; систематизувати знання з географії Карпато-Подільського регіону з метою навчити студентів застосовувати їх при викладанні.	
4. Компетентності	
ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі географічної освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження. СК 01. Здатність застосовувати базові знання з географії, педагогіки, психології та методики викладання в науково-дослідницькій і професійній діяльності СК 02. Здатність аналізувати географічні об'єкти, явища і процеси як природного, так і антропогенного походження. СК 09. Здатність володіти педагогічним інструментарієм регіональних та краєзнавчих досліджень.	
5. Результати навчання	
ПРН 09. Здатність до творчого пошуку під час організації краєзнавчо-туристичної роботи, нестандартного розв'язання освітніх педагогічних проблем і ситуацій. ПРН 11. Уміння організовувати краєзнавчі дослідження з географії в середній школі.	

6. Організація навчання курсу				
Обсяг курсу				
Вид заняття			Загальна кількість годин	
лекції			12	
практичні			18	
самостійна робота			60	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
III	014 Середня освіта (Географія)	2	Вибірковий	
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Теоретичні основи дослідження регіону. Вступ. Територія, географічне положення та кордони Формування сучасної території регіону та історичні особливості розвитку. Географічне положення та його оцінка. Кордони: етнічні межі, державні кордони та сучасний адміністративно-територіальний устрій.	Лекція, семінар.	Тестові завдання / 9	2	1 тиждень навчання
Тема 2. Передумови формування і розвитку Карпато-Подільського регіону. Історико-географічні особливості розвитку. Регіональна політика розвитку Карпато-Подільського регіону в минулому. Сучасний стан проблем розвитку регіону. Напрямки стратегічного розвитку Карпато-Подільського регіону на сучасному етапі.	Лекція, семінар	Тестові завдання/ 9	2	2 тиждень навчання
Тема 3. Природні умови Карпато-Подільського регіону. Аналіз мінерально-сировинної бази.	Лекція, практич. робота №1.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 9	5	3 тиждень навчання
Тема 4. Населення. Характеристика людського потенціалу. Розселення населення. Трудові ресурси.	Лекція, практич. робота №2.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 9	5	4 тиждень навчання

Особливості населення областей регіону.				
Тема 5. Аналіз розвитку і розміщення галузей господарського комплексу Карпато-Подільського регіону Темпи, пропорції і структура господарського комплексу. Промисловість Виробничий потенціал. Основні фонди. Науково-технічний потенціал	Лекція, практич. робота №3.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 9	5	5 тижень навчання
Тема 6. Агропромисловий комплекс та соціальна інфраструктура. Характеристика агропромислового комплексу. Зональна спеціалізація сільського господарства. Промислові сфери та виробнича структура АПК. Транспортне забезпечення. Розвиток і розміщення соціальної сфери.	Лекція, практич. робота №4.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 9	5	6 тижень навчання
Тема 7. Оцінка господарського потенціалу Карпатського регіону. Компонентна структура господарського потенціалу. Територіальна структура господарського потенціалу. Прогноз розвитку господарського потенціалу	Практич. робота №5.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 9	5	7 тижень навчання
Тема 8. Територіальна структура Карпатського регіону Аналіз територіальної структури. Районування Карпатського регіону. Пропозиції щодо вдосконалення територіальної структури регіону	Практич. робота №6	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 9	5	8 тижень навчання
Тема 9. Перспективи розвитку Карпато-Подільського регіону. Шляхи вдосконалення системи державного управління та місцевого самоврядування. Економічне	Практич. робота №7.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 9	2	9 тижень навчання

регулювання розвитку регіону. Інвестиційна, інноваційна та інформаційна складові перспективного розвитку Карпатсько-Подільського регіону у загальноєвропейському контексті				
7. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу	максимально 50 балів студент отримує під час проведення практичних занять; ще 50 балів студент отримує за складання екзамену.			
Вимоги до письмової роботи	екзаменаційний білет містить 50 тестових завдань. Вага 1 питання – 1 бал.			
Практичні заняття	Кожне практичне/семінарське заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі екзамену. Повторна передача відбувається за умови, що студент набрав менше 25 балів за екзаменаційне тестування. Вага практичних занять - 80 % від оцінки допуску.			
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити 2 індивідуальні роботи дослідницького характеру. Вага 2 індивідуальних робіт – 20% від оцінки допуску.			
8. Політика курсу				
Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт. Політика щодо академічної доброчесності Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих				

текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагиату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагиат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перекладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перекладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

1. Атаманюк Я.Д. Географія Карпатського регіону: навчально-методичний посібник / Івано-Франківськ, 2017. - 74с.
2. Кілінська К.Й. Еколого-прогнозна оцінка природно-господарської різноманітності Карпато-Подільського регіону України. Монографія. Чернівці. – „Рута”. – 2007. 394с.
3. Карпатський регіон: актуальні проблеми та перспективи розвитку : монографія у 8 томах / НАН України. Інститут регіональних досліджень; наук. ред. В.С. Кравців. – Львів, 2013. – Том 4. Сільські території / відп. ред. В.В. Борщевський. – 2013. – 344 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»).
4. Ґрунти Львівської області : колективна монографія / за ред. С. П. Позняка. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 424 с.+вкл.

Допоміжна:

1. Кравчук Я.С. Геоморфологія Передкарпаття. - Львів: Вид-во “Меркатор”, 1999, 187с.
2. Лавейкіна Є. С. Та ін. Оцінка природно-ресурсного потенціалу та перспективи розвитку Карпатського регіону. - Науковий вісник Ужгородського національного університету, Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство, Випуск 20, частина 2, 2018. – с.76-78
3. Концепція розвитку гірських територій українських Карпат // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232-2019-p#Text>
4. Регіон – 2018: стратегія оптимального розвитку: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 8 – 9 листопада 2018 р.). – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2018. – 374 с.
5. Карабінюк М. М. Природні територіальні комплекси субальпійського і альпійського високогір'я Чорногірського масиву Українських Карпат : автореферат дис. ... канд. геогр. наук / М. М. Карабінюк. – Київ, 2020. – 21 с.

Викладач

_____

Я.Д. Атаманюк